

PLAN PRAKTYKI
OBSERWACYJNO-ASYSTENCKIEJ I METODYCZNEJ
Autyzm, zespół Aspergera i inne całościowe zaburzenia rozwojowe

STUDIA PODYPLOMOWE

Wymiar praktyki	Praktyka obejmuje trzy komponenty: (120 godzin praktyk) SEMESTR II - proces diagnozowania (30 godzin) , praktyka obserwacyjno-asystencka SEMESTR II - projektowanie terapii (30 godzin) , praktyka obserwacyjno-asystencka SEMESTR III - prowadzenie zajęć terapeutycznych (60 godzin) , praktyka metodyczna
Forma zaliczenia	zaliczenie z oceną
Miejsce praktyki	Miejsca odbywania praktyki to poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz placówki oświatowe, wyłącznie te, w których prowadzi się diagnozę i terapię dzieci i młodzieży z autyzmem, zespołem Aspergera, zespołem Reta, dziecięcymi zaburzeniami dezintegracyjnymi, zaburzeniami hiperkinetycznymi z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym i ruchami stereotypowymi i innymi całościowymi zaburzenia rozwojowymi.
W trakcie praktyk Słuchacz realizuje następujące formy aktywności	– obserwowanie procesu diagnozy i prowadzenia zajęć – asystowanie specjalście prowadzącemu diagnozę lub zajęcia – prowadzenie zajęć wspólnie ze specjalistą (30 godz.) – samodzielnie prowadzenie zajęć (30 godz.) – planowanie i omawianie zajęć prowadzonych przez siebie i innych (30 godz.)
Cele praktyki	
Celem praktyki jest zdobycie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą, dydaktyczną i terapeutyczną z dziećmi i młodzieżą z Autyzmem, zespołem Aspergera oraz innymi całościowymi zaburzeniami rozwojowymi oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. W szczególności zadaniem Słuchacza jest: – poznanie organizacji pracy placówki, w której odbywa praktykę; – nabycie umiejętności diagnozowania, planowania, prowadzenia i dokumentowania zajęć; – nabycie umiejętności prowadzenia obserwacji zajęć i jej dokumentowania; – kształtowanie umiejętności integrowania zdobytej wiedzy w praktyce.	
Zadania do realizacji	
1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, terapeutyczno-rehabilitacyjnych i dydaktycznych, poznanie sposobu funkcjonowania szkoły lub placówki, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji. 2. Obserwowanie: – zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów z zaburzeniami w rozwoju i z niepełnosprawnością, – aktywności poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem specyfiki zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych, – interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku) w sytuacjach lekcyjnych i pozalekcyjnych, uwzględniając problemy dzieci o specyficznych zaburzeniach w rozwoju,	

- procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych i zespołach uczniowskich (klasach), ich specyfiki, prawidłowości i zakłóceń (uczniowie z trudnościami komunikacyjnymi, w tym z zaburzeniami autystycznymi, posługujący się językiem migowym i alternatywnymi metodami komunikacji),
- czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod, form pracy i wykorzystywanych pomocy dydaktycznych, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego uczniów,
- integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczo-, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej
- dynamiki grupy (klasy), ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw uczniów,
- funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów,
- sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego,
- sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej, z uwzględnieniem możliwości uczniów,
- sposobu oceniania uczniów,
- działań podejmowanych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny uczniów,
- organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje i dostosowanie ich do potrzeb i możliwości percepcji uczniów w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności);

3. Współdziałanie z opiekunem praktyk (asystowanie) w:

- sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz w zapewnianiu bezpieczeństwa,
- podejmowaniu działań wychowawczych i terapeutyczno-rehabilitacyjnych wynikających z zastanych sytuacji,
- prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
- planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
- organizowaniu pracy w grupach, stosownie do możliwości i ograniczeń uczniów,
- usprawnianiu zaburzonych funkcji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- przygotowaniu pomocy dydaktycznych adekwatnych do możliwości i ograniczeń uczniów,
- doborze i wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej z uczniami o zróżnicowanych możliwościach i ograniczeniach,
- ocenianiu uczniów,
- organizowaniu przestrzeni klasy,
- podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;

4. Pełnienie roli opiekuna-wychowawcy oraz nauczyciela, w szczególności poprzez:

- diagnozowanie dynamiki grupy oraz sytuacji uczniów w grupie,
- poznawanie uczniów, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego,
- samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych wobec grup i poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem ich potrzeb, zgodnie z możliwościami wynikającymi z niepełnosprawności oraz niedostosowania społecznego,
- sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów,
- organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami (szczególnie tymi, u których występuje potrzeba stosowania odrębnych działań opiekuńczo-wychowawczych ze względu na rodzaj niepełnosprawności lub niedostosowanie społeczne),
- sprawowanie opieki nad uczniami poza terenem szkoły lub placówki,
- planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej i rodzaju niepełnosprawności lub niedostosowania społecznego,
- organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,

- dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju i możliwości uczniów,
- animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności w miarę możliwości samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej, organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów z zaburzeniami w rozwoju, podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniem, z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności lub niedostosowania społecznego,
- podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych i nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniami;

5. Analiza i interpretacja zaobserwowanych i doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- prowadzenie dokumentacji praktyki,
- konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych oraz wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
- konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych działań,
- omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie słuchaczy.

Warunki i termin zaliczenia praktyki

- Przed przystąpieniem do realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej, Słuchacz zobowiązany jest poinformować Instytut Pedagogiki oraz opiekuna praktyk o terminie i miejscu ich realizacji.
- Praktykę zalicza w indeksie uczelniany opiekun praktyki na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Słuchacza (w tym ocen zaproponowanych przez nauczycieli przedszkola oraz szkoły), rozmowy dotyczącej przebiegu praktyki, samooceny.
- Ocena uzyskiwana jest ze średniej arytmetycznej uzyskanej na podstawie:
 - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie przedszkolnym)
 - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie szkolnym)
 - oceny protokołów z obserwowanych zajęć
 - oceny scenariuszy zajęć
 - oceny prowadzenia dziennika praktyk
 - oceny rozmowy dotyczącej przebiegu praktyk
 - samooceny dokonanej przez Słuchacza zgodnie z kryteriami oceniających go opiekunów praktyk
- Zaliczenie praktyk student uzyskuje na koniec semestru

Uwaga! Słuchacz dokumentuje przebieg praktyki na drukach do tego celu opracowanych. Wielkość rubryk w dzienniku praktyk oraz protokołach można regulować zgodnie z potrzebami wynikającymi z indywidualnego przebiegu praktyki.

Wykaz dokumentów, które student zobowiązany jest przedstawić do zaliczenia praktyki

- Potwierdzenie realizacji praktyki metodycznej.
- Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w w/w placówkach.
- Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
- Protokoły obserwacyjne z zajęć w oddziale przedszkolnym/klasie czy grupie terapeutycznej wraz z uwagami metodycznymi
- Szczegółowe scenariusze (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć,

Wykaz archiwizowanych dokumentów

- Indywidualny arkusz oceny Słuchacza
- Potwierdzenie realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej.
- Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w placówkach.
- Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
- Przykładowe protokoły obserwacyjne z zajęć w wybranej klasie, grupie oraz oddziale przedszkolnym wraz z uwagami metodycznymi – 5 protokołów.
- Przykładowy scenariusz (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć – 5 scenariuszy.